ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до першої редакції проєкту ДСТУ

«Еко-індустріальні парки. Критерії сталості та метод оцінювання»

1 Підстава розроблення проєкту ДСТУ

- пункт 4 статті 4 Закону України «Про індустріальні парки»;

- Стратегія розвитку індустріальних парків на 2023-2030 роки, схвалена постановою Кабінету Міністрів України від 24.02.2023 р. № 176;

- звернення проекту міжнародної технічної допомоги «Глобальна програма еко-індустріальних парків в Україні: реалізація на місцевому рівні», що впроваджується в Україні Організацією Об'єднаних Націй з промислового розвитку (UNIDO) від 15.05.2024;

- Додаток 1 до Програми робіт з національної стандартизації на 2024 рік, затверджений наказом ДП «УкрНДНЦ» від 15.10.2024 № 262 (номер теми – 0746-2024).

2 Термін виконання

Початок – травень 2024 року

Кінець – грудень 2024 року

3 Призначеність і завдання проєкту ДСТУ

3.1 Кінцеві результати, яких необхідно досягти, та завдання, які передбачають виконати, застосовуючи ДСТУ

Кінцевим результатом застосування проєкту ДСТУ є встановлення основних і додаткових вимог до критеріїв сталості еко-індустріальних парків та методу рейтингового оцінювання сталості індустріальних парків з врахуванням екологічних, соціальних, економічних аспектів, а також аспектів пов'язаних зі створенням та керуванням господарською та іншими видами діяльності, яка здійснюється на території парку.

Індустріальний (промисловий) парк (далі — індустріальний парк) – визначена ініціатором створення індустріального парку відповідно до містобудівної документації облаштована відповідною інфраструктурою

територія, у межах якої учасники індустріального парку можуть здійснювати господарську діяльність у сфері переробної промисловості, переробки промислових та/або побутових відходів (крім захоронення відходів), альтернативної енергетики, зберігання енергії, а також науково-технічну діяльність, діяльність у сфері інформації і електронних комунікацій на умовах, визначених цим Законом та договором про здійснення господарської діяльності у межах індустріального парку.

Законодавством на сьогодні не визначено термін «еко-індустріальний парк». Разом з тим, Стратегією розвитку індустріальних парків на 2023-2030 роки визначено поняття «еко-індустріальний парк» як спільноту виробників і постачальників послуг, які розміщуються на спільній території й співпрацюють в управлінні ресурсами (шляхом впровадження промислового симбіозу та системи управління відходами) з метою підвищення економічних, екологічних, соціальних показників своєї діяльності за безпосередньої участі керуючої компанії такого парку.

Завданням проєкту ДСТУ є уточнення поняття «еко-індустріальний парк» та впровадження системи рейтингового оцінювання індустріального парку, яка дозволить встановити за чіткими вимогами його належність до еко-індустріального парку (далі – ЕІП), а також рівень його відповідності критеріям сталості для планування діяльності щодо подальшого сталого розвитку.

3.2 Пріоритетні питання, вирішенню яких сприятиме проєкт ДСТУ

Прийнятий ДСТУ може бути застосований для оцінювання існуючих або нових індустріальних парків, які створені та функціонують відповідно до Закону України «Про індустріальні парки», незалежно від їх масштабів, розташування, видів діяльності та форми взаємодії з громадами.

Розроблення проєкту ДСТУ спрямоване на вирішення питань нормативного забезпечення єдиної методологічної основи для впровадження системи оцінювання індустріальних парків щодо їх

відповідності до вимог ЕІП, визначення рівня їх сталості та потенціалу щодо подальшого сталого розвитку.

Дія прийнятого ДСТУ буде поширюватись на індустріальні парки, які відповідно до основних засад та стратегічних цілей розвитку повинні відповідати моделі ЕІП та підвищувати економічні, екологічні та соціальні показники діяльності.

3.3 Наявність в проєкті ДСТУ положень, що відповідають законодавству

При наявності в проєкті ДСТУ положень, що відповідають законодавству, у пояснювальній записці до проєкту ДСТУ буде викладено їх суть з посиланням на відповідні підпункти, пункти, підрозділи, розділи тощо проєкту ДСТУ та абзаци, підпункти, пункти, частини статей, статті тощо відповідного акту законодавства.

4 Характеристика об’єкта стандартизації

4.1 Характеристика об’єкта стандартизації та його відповідність потребам національної економіки й суспільства, споживачів, сучасному рівневі наукових досягнень, знань і практики

Об’єктом стандартизації є основні та додаткові критерії оцінювання індустріальних парків.

Відповідність основним критеріям дозволить встановити чи відноситься парк до ЕІП. Додаткові критерії за бальною системою дозволять встановити рівень сталості парку та потенціал щодо його подальшого сталого розвитку. До цього будуть визначені вимоги щодо підтвердних документів та метод оцінювання.

4.2 Взаємозв’язок об’єкта стандартизації з іншими об’єктами даної та суміжних сфер стандартизації

Об’єкт стандартизації не пов'язаний з іншими об’єктами даної та суміжних сфер стандартизації.

5 Взаємозв’язок з іншими національними стандартами

Проєкт ДСТУ взаємопов’язаний з такими національними стандартами:

ДСТУ EN 62676-1-1:2014 Системи відеоспостереження охоронного призначення. Частина 1-1. Вимоги до систем. Загальні вимоги (EN 62676-1-1:2014, EN 62676-1-1:2014/AC:2014, IDT)

ДСТУ EN ISO/IEC 17021-1:2017 (EN ISO/IEC 17021-1:2015, IDT; ISO/IEC 17021-1:2015, IDT) Оцінка відповідності вимоги до органів, які здійснюють аудит і сертифікацію систем управління. Частина 1. Вимоги

ДСТУ IEC/ISO 31010:2013 Керування ризиком. Методи загального оцінювання ризику (IEC/ISO 31010:2009, IDT)

ДСТУ ISO 10002:2019 (ISO 10002:2018, IDT) Управління якістю. Задоволеність замовників. Настанови щодо розглядання скарг в організаціях

ДСТУ ISO 14001:2015 Системи екологічного управління. Вимоги та настанови щодо застосовування (ISO 14001:2015, IDT)

ДСТУ ISO 20400:2019 (ISO 20400:2017, IDT) Стійкі закупівлі. Настанови

ДСТУ ISO 31000:2018 (ISO 31000:2018, IDT) Менеджмент ризиків. Принципи та настанови

ДСТУ ISO 45001:2019 (ISO 45001:2018, IDT) Системи управління охороною здоров’я та безпекою праці. Вимоги та настанови щодо застосування

ДСТУ ISO 50001:2020 (ISO 50001:2018, IDT) Системи енергетичного менеджменту. Вимоги та настанова щодо використання

ДСТУ ISO Guide 73:2013 Керування ризиком. Словник термінів (ISO Guide 73:2009, IDT)

Проєкт ДСТУ згідно з НК 004:2020 «Український класифікатор нормативних документів» належить до коду 13.020.20.

Проєкт ДСТУ розроблено вперше та оформлено відповідно до вимог, встановлених ДСТУ 1.5:2015 «Національна стандартизація. Правила розроблення, викладання та оформлення національних нормативних документів».

6 Джерела інформації

При розробленні проєкту ДСТУ застосовано такі джерела інформації:

Водний Кодекс України

Кодекс законів про працю України

Закон України «Про енергетичну ефективність»

Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»

Закон України «Про зайнятість населення»

Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»

Закон України «Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів»

Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції»

Закон України «Про індустріальні парки»

Закон України «Про колективні договори і угоди»

Закон України «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу»

Закон України «Про охорону атмосферного повітря»

Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»

Закон України «Про систему громадського здоров'я»

Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності»

Закон України «Про управління відходами»

Постанова Кабінету Міністрів України від 20.10.2023 № 1102 «Про затвердження Порядку класифікації відходів та Національного переліку відходів»

Постанова Кабінету Міністрів України від 17.11.2023 № 1214 «Деякі питання віднесення речовин або предметів до побічних продуктів»

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.02.2023 № 176 «Про схвалення Стратегії розвитку індустріальних парків на 2023-2030 роки»

Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 10.05.2024 № 813 «Про затвердження державних медико-санітарних нормативів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 24.05.2024 за № 763/42108

Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 03.06.2023 № 386 «Про затвердження Методичних рекомендацій для здійснення оцінки ризиків та вразливості соціально-економічних секторів та природних складових до зміни клімату»

ДБН Б.2.2-12:2019 Планування та забудови територій, затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 26.04.2019 № 104

ДБН В.1.2-9:2021 Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека і доступність під час експлуатації, затверджені наказами Міністерства розвитку громад та територій України від 30.12.2021 № 366, від 31.01.2022 № 22, від 08.04.2022 № 62, від 16.05.2022 № 72

ДБН В.2.5-28:2018 Природне і штучне освітлення, затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 03.10.2018 № 264

ISO Guide 82:2019 Guidelines for addressing sustainability in standards

ISO 37301:2021 Compliance management systems — Requirements with guidance for use

Конвенція ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок

Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод

Конвенція Міжнародної організації праці № 190 щодо викорінення насильства та домагань в світі праці

Європейська соціальна хартія.

Крім того, враховано результати досліджень та рекомендації для еко-індустріальних парків, надані проєктом GEIPP Україна, який є частиною Глобальної еко-промислової програми, що реалізується ЮНІДО в семи країнах і фінансується Урядом Швейцарії через SECO через Державний секретаріат з економічних питань.

У процесі розроблення проєкту ДСТУ використано:

– ДСТУ 1.2:2015 Національна стандартизація. Правила проведення робіт з національної стандартизації;

– ДСТУ 1.5:2015 Національна стандартизація. Правила розроблення, викладання та оформлення національних нормативних документів.

7 Додаткові дані

Вимоги, додатково визначені в технічному завданні, які було виконано під час розроблення проєкту ДСТУ, відсутні.

8 Дата набуття чинності

З урахуванням часу, необхідного для виконання підготовчих заходів (прийняття стандарту, підготовки до видання та видання, друк в джерелах інформації тощо) пропонується дата набуття чинності проєкту ДСТУ – через один місяць після прийняття.

Голова
ТК 82 «Охорона довкілля» Олександр БОНДАР

_____ _____ 2024